

*Ю.М. Петренко, аспірант, О.М. Ващенко, аспірант,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ

Відкритість економіки України значно підвищує важливість забезпечення та гарантування належного рівня фінансової безпеки господарюючих суб'єктів, адже остання через систему інтегрування в фінансово-кредитну сферу країни здатна значно вплинути на рівень фінансової безпеки самої держави.

Водночас серед науковців методично не затверджено комплексну структуру механізму управління фінансовою безпекою підприємств.

Змістовність досліджуваної економічної категорії до цих пір чітко не визначена. Як наслідок, чимала кількість поглядів до трактування змісту поняття “фінансова безпека” ускладнює розвиток єдиних та уніфікованих підходів до управління останньою на рівні господарюючих суб'єктів. Більшість науковців приділяють увагу питанням фінансової безпеки лише на державному рівні або з точки зору антикризового управління господарюючих суб'єктів, тобто коли рівновагу фінансової безпеки вже порушено. Питання забезпечення фінансової безпеки, наявність якої не вимагає антикризового управління, й досі залишаються актуальними.

У свою чергу, при визначенні складових елементів структури механізму управління фінансовою безпекою підприємства, таких як: інтересів та цілей підприємств, методів і принципів управління, інструментів забезпечення, критеріїв оцінки тощо, необхідність комплексного підходу та повної розробки категоріального апарату виходять на перше місце та потребують подальшого удосконалення.

Так, різноманітність існуючих підходів до системи індикаторів оцінки рівня фінансової безпеки підприємства умовно можна поділити на три групи:

- порівняння фактичних значень досліджуваних показників з попередньо затвердженим чи прийнятим індикатором;
- багатовимірне оцінювання через встановлення меж недопустимої зони значень рівня безпеки, зони підвищеного ризику та зони реалізації інтересів та цілей підприємства;
- поєднання якісних та кількісних індикаторів оцінки рівня фінансової безпеки.

На нашу думку, при визначенні єдиної системи індикаторів науковцями повинні враховуватись комплексність характеру їх дії, цілеспрямованість та інформативність, необхідність існування діапазону значень індикаторів.

Протягом останніх років у науковій літературі було чітко аргументовано положення про те, що забезпечення фінансової безпеки на рівні держави та підприємств у соціально орієнтованій ринковій економіці неможливе без достатнього рівня соціалізації самих фінансів. На нашу думку, це потребує подальшого наукового обґрунтування забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва не лише через фінансові механізми та підсистеми. Прикладом може виступати світовий досвід впровадження стандартів корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) в діяльність господарюючих суб'єктів. У той час як в Україні актуальність цього питання лише набуває значення, в країнах Європи вже понад 35 років тривають дослідження взаємозалежності впровадження програм КСВ та їх позитивного впливу через непрямі канали на забезпечення фінансової безпеки господарюючих суб'єктів. Особливої актуальності питання впровадження стандартів КСВ набувають в умовах поглиблення глобалізаційних процесів, за яких, як відомо, надзвичайно різко підвищується цінність нефінансових активів та їх здатність генерувати додатковий прибуток та зменшувати ризики діяльності підприємств.

Отже, можемо зробити висновок, що фінансова безпека на рівні підприємства виступає одночасно як незалежна від фінансово-кредитної сфери держави категорія та з іншого – як інтегрована в неї підсистема. Така подвійна роль, важливість розуміння механізмів взаємного впливу та поглиблення глобалізаційних процесів підкреслюють необхідність побудови комплексної структури механізму управління фінансовою безпекою підприємств.

Петренко, Ю.М. Проблеми розвитку механізму управління фінансовою безпекою підприємства [Текст] / Ю.М. Петренко, О.М. Ващенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2009 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2009. – Т. 2. – С. 49-51.